

Spis treści

Wykaz skrótów	8
Uwagi wstępne	9
1. Polityka pieniężna i budżetowa w strefie euro	13
1.1. Geneza i zasady uczestnictwa w strefie euro	13
1.2. Znaczenie kryteriów zbieżności	14
1.3. Polityki pieniężna w ramach strefy euro	18
1.3.1. Polityka pieniężna w świetle TWE	18
1.3.2. Polityka pieniężna w praktyce i jej efekty	22
1.4. Polityka budżetowa	29
1.4.1. Formy koordynacji polityk gospodarczych	29
1.4.2. Ogólne Wytyczne Polityki Gospodarczej	33
1.4.3. Europejska Strategia Zatrudnienia – Proces luksemburski	39
1.4.4. Proces Cardiff	41
1.4.5. Proces koloński	42
1.4.6. Strategia lizbońska	43
1.4.7. Koordynacja polityki budżetowej w świetle TWE	45
1.4.7.1. Postanowienia ogólne – geneza i istota koordynacji	45
1.4.7.2. Procedura dotycząca nadmiernego deficytu budżetowego	53
1.4.7.3. Pakt Stabilności i Wzrostu – zasady stosowania	60
1.4.7.4. Sytuacja budżetowa krajów Unii Europejskiej w latach 1999–2002	66
1.4.7.5. Doświadczenia związane z funkcjonowaniem Paktu Stabilności i Wzrostu	68
1.4.8. Perspektywy sytuacji budżetowej w perspektywie średnioterminowej – rola reform strukturalnych	78
1.4.9. Perspektywy redukcji długu publicznego	88
1.4.10. Finanse publiczne nowych krajów członkowskich	89
1.4.11. Potencjalny wpływ ograniczeń w polityce budżetowej na finansowanie Unii	92
1.5. Perspektywy rozszerzenia strefy euro o nowe kraje	94
1.5.1. Dania, Szwecja, Wielka Brytania	94
1.5.2. Kraje Europy Środkowej i Wschodniej	97
1.5.2.1. Aspekty formalnoprawne	97
1.5.2.2. Zbieżność realna	98

1.5.2.3. Zbieżność nominalna	98
1.5.3. Wyzwania związane z rozszerzeniem strefy euro	106
2. Budżet ogólny unii europejskiej	107
2.1. Geneza i struktura systemu finansowego Unii Europejskiej	107
2.2. Podstawy prawne kształtowania i realizacji budżetu ogólnego	109
2.3. Podstawowe zasady budżetowe	111
2.4. Procedura budżetowa	113
2.5. Zasady wykonania i kontroli budżetu	119
2.6. Reformy budżetu	121
2.6.1. Reforma w latach 1987–1988	121
2.6.2. Reforma w okresie 1993–1999	123
2.6.3. Budżet w latach 2000–2006	125
2.7. Rola Perspektywy Finansowej w kształtowaniu budżetu	127
2.8. Dochody budżetowe	130
2.8.1. System zasobów własnych jako podstawa autonomii finansowej Unii Europejskiej	130
2.8.2. Główne grupy dochodów	132
2.8.2.1. Zmiany w ogólnym poziomie dochodów	132
2.8.2.2. Tradycyjne zasoby własne	133
2.8.2.3. Dochody z tytułu VAT	134
2.8.2.4. Tzw. czwarte źródło	137
2.8.2.5. Pozostałe dochody	140
2.8.3. Określanie wysokości dochodów w celu równoważenia budżetu	140
2.8.4. Problem brytyjskiego wkładu do budżetu	142
2.9. Wydatki budżetowe	143
2.9.1. Zasady ogólne dokonywania wydatków	143
2.9.2. Struktura wydatków	145
2.9.3. Wydatki na finansowanie rynków rolnych	146
2.9.4. Wydatki na cele strukturalne	148
2.9.4.1. Fundusze strukturalne	148
2.9.4.2. Fundusz Spójności	160
2.9.4.3. Perspektywy rozwoju wsparcia finansowego przemian strukturalnych w Unii	162
2.9.4.4. Fundusze Strukturalne po rozszerzeniu Unii o kraje Europy Środkowej i Wschodniej	167
2.9.5. Wydatki na polityki wewnętrzne	171
2.9.6. Działania zewnętrzne	177
2.9.7. Pomoc przedakcesyjna	180
2.10. Kontrola wykonania budżetu w praktyce	183
3. Finansowanie pozabudżetowe	185
3.1. Europejski Fundusz Rozwoju	185
3.2. Wspólnotowe operacje pożyczkowe	188
3.3. Budżet operacyjny EWWiS – ujęcie historyczne	190
3.4. Europejski Bank Inwestycyjny	194
3.4.1. Zasady działalności Grupy EBI	194
3.4.2. Działalność Grupy EBI w praktyce	198
4. Harmonizacja podatków	205
4.1. Wpływ podatków na warunki konkurencji w ramach jednolitego rynku	205
4.2. Pojęcie i uwarunkowania harmonizacji podatków	211
4.3. Harmonizacja podatków pośrednich	214

4.3.1. Podatek od wartości dodanej	214
4.3.1.1. Efekty harmonizacji	214
4.3.1.2. Praktyczne aspekty stosowania VAT	222
4.3.1.3. Perspektywy ustanowienia definitywnego systemu VAT	225
4.3.2. Podatek akcyzowy	227
4.3.3. Podatek energetyczny	229
4.4. Harmonizacja podatków bezpośrednich	230
4.4.1. Aspekty ogólne harmonizacji	230
4.4.2. Opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw	231
4.4.2.1. Efekty harmonizacji	231
4.4.2.2. Opodatkowanie dochodów przedsiębiorstw w praktyce	236
4.4.2.3. Koncepcje kształtowania podstawy opodatkowania	238
4.4.2.4. Perspektywy harmonizacji opodatkowania przedsiębiorstw	240
4.4.3. Opodatkowanie odsetek od lokat	245
4.5. Podsumowanie procesu harmonizacji	253
4.6. Perspektywy pogłębienia integracji w sferze podatkowej	254
Zakończenie	258
Bibliografia	260
Indeks	266